

PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET
STUDIJSKI PROGRAM: BIOLOGIJA

Osnovne i posebne vrste nastave

Mentor:

Prof. Danka Caković

Student:

Amela Bahović, 5/18

Podgorica, april 2019.

POJAM NASTAVE

- Šta je nastava?
- Nastava je osnovna odrednica didaktike.

Karakteristike nastave

- Nastava je najvažnija aktivnost koja se odvija u školi.
- Nastava predstavlja složen, planski i organizovan proces.
- Nastava se sastoji od dva procesa:
 - Proces poučavanja – nastavnik
 - Proces učenja – učenik
- Nastavna djelatnost izražava se interakcijskim, koakcijskim i autoakcijskim karakteristikama.

OBLICI NASTAVE

- Pod oblikom nastavnog rada podrazumijeva se način aktivnosti nastavnika i učenika, a karakteriše ih odgovarajuća vrsta sociološke organizacije.
- U organizaciji vaspitno-obrazovnog procesa treba razlikovati: nastavne oblike i vrste nastave i to:

Oblici nastave	Osnovne vrste nastave	Posebne vrste nastave
1. Frontalni rad	1. Redovna nastava	1. Timska nastava
2. Grupni rad	2. Dodatna nastava	2. Programirana nastava
3. Rad u parovima	3. Izborna nastava	3. Problemska nastava
4. Individualni rad		4. Učenje putem otkrića
5. Individualizovan rad		5. Nastavne ekskurzije
		6. Nastava putem televizije
		7. Nastava pomoću kompjutera

FRONTALNI OBLIK

- *Frontalni nastavni rad* je takav organizacioni oblik u kome nastavnik istovremeno radi sa cijelim odeljenjem.

GRUPNI OBLIK

- *Grupni oblik nastavnog rada* je takav oblik rada u kome se odjeljenje dijeli na grupe koje, svaka za sebe, ostvaruju postavljene nastavne zadatke i o rezultatu svoga rada obavještavaju odjeljenski kolektiv.

RAD U PAROVIMA

- *Rad u parovima* omogućuje članovima da potpuno dođu do izražaja što je u frontalnom radu nemoguće. Pošto par sačinjavaju samo dva člana, odnosi su jednostavniji, zadatke je lakše podijeliti.

INDIVIDUALNI OBLIK

- *Individualni oblik* nastavnog rada je takav oblik u kome svaki učenik u odeljenju samostalno radi svoj zadatak.

INDIVIDUALIZOVANI OBLIK

- *Individualizovani rad* sastoji se u tome da učenika upozna sa metodama samostalnog rada, povisi aktivnost nastave i razvije individualnost učenika.

Ovaj oblik rada podstiče učenike na:

- logičko razmišljanje,
- bolje pamćenje,
- jačanje volje za radom i učenjem itd.

VRSTE NASTAVE

- Svaki sistem nastave mora imati svoje didaktičko određenje, odnosno klasifikaciju da bi zauzeo svoje mjesto u strukturi didaktike. Pod sistemom nastave podrazumijeva se razvijanje zakonito raspoređenih dijelova koji djeluju u uzajmnoj povezanosti i uslovljenosti.

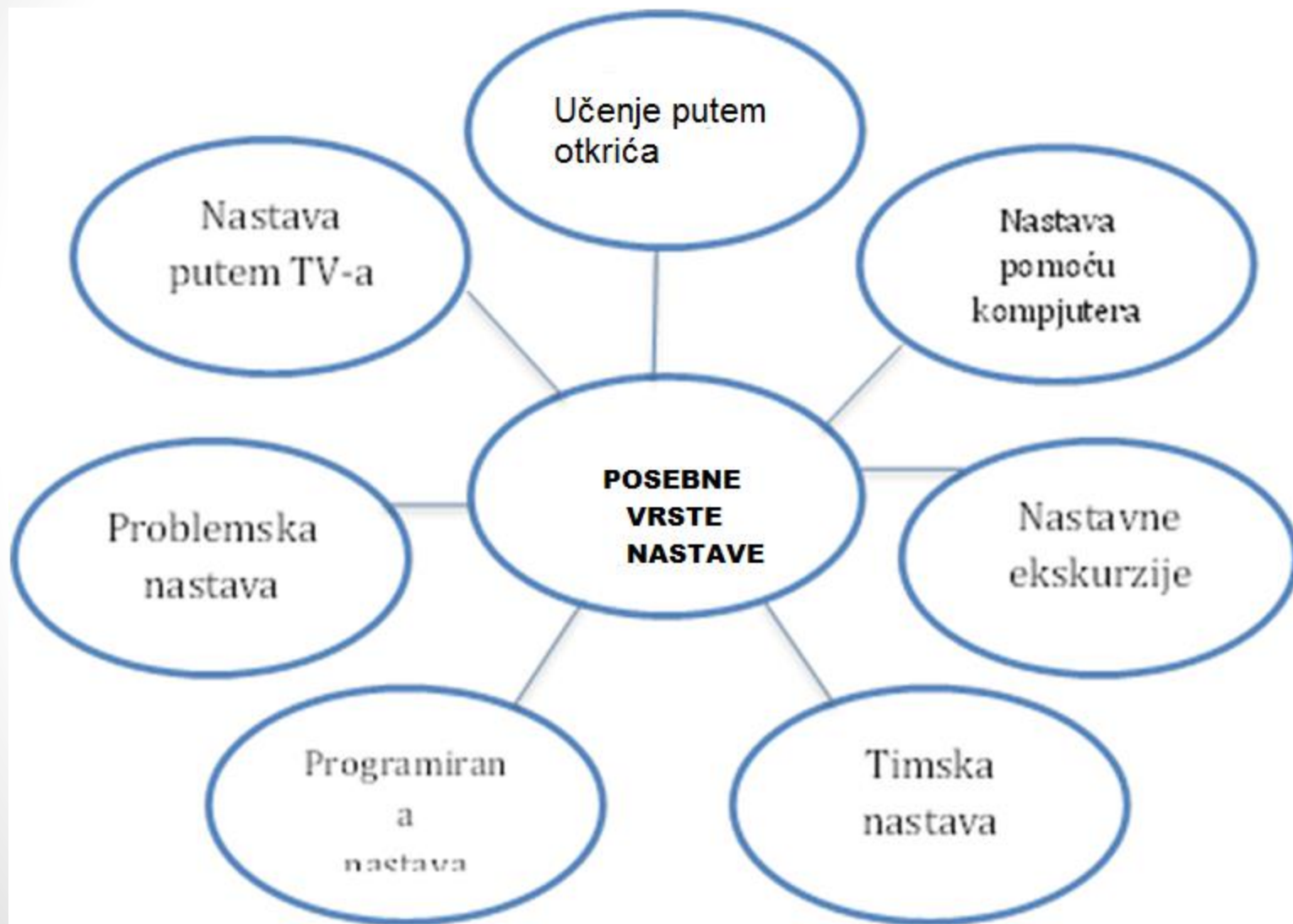
Nastava se može podijeliti na:

- Osnovne vrste nastave
- Posebne vrste nastave

OSNOVNE VRSTE NASTAVE

- Osnovne vrste nastave su redovna i vanredna nastava.
- Redovna nastava je obavezna za sve učenike. Njen obim, trajanje, i sadržaj utvrđeni su nastavnim planom i programom.
- Redovna nastava može biti dodatna i izborna.

POSEBNE VRSTE NASTAVE

Timska nastava

- Tim nastavnika tijesno saraduje i kordinira svoje napore koristeći stručne i pedagoške kvalitete, intresovanja, i individualne mogućnosti
- Ovakav vid nastave se koristi za obradu multimedijskih tema koje jedan nastavnik sam ne može da obradi
- **Npr:** zaštita i unapređivanje životne sredine

Programirana nastava

- Uvođenje tehnologije u nastavi omogućava se kvalitetniji tok usvajanja znanja.
- Ovakav vid nastave je jako pogodan za individualizaciju nastave jer sva djeca se ne snalaze sa tehnikom isto, a sve ovo se postiže „usitnjavanjem” nastavnih jedinica u manje činioce.

Problemska nastava

- Zasniva se na rješavanju problemskih situacija- problema u nastavi
- Razvija mišljenje i stvaralački rad kod učenika

Etape ovakve nastave:

- Postavljanje problema
- Hipoteza
- Provjera hipoteze
- Samostalni zaključci
- Primjena znanja u novim situacijama

Učenje putem otkrića

- Sadržaj koji treba naučiti nije prezentovan učeniku gotovom obliku, već ga on mora samostalno otkriti
- Rukovođeno učenje
- Učenici dobijaju radne zadatke njima potpuno nepoznati
- Učenje putem otkrića izaziva u učenicima sposobnost otkrivanja principa, postaju samostalniji i manje zavisni od nastavnika, postaju svesniji svojih intelektualnih moći

Ekskurzija

- Ekskurzija (lat. excursio- istraživanje)- kratkoo putovanje ili izlet sa nastavnom svrhom.
- Organizuju se van školskog prostora
- *Cilj ekskurzije:* posmatranje predmeta i pojava

Prema sadržaju ekskurzije mogu biti:

- Botaničke
- Zoološke
- Ekološke
- Paleontološke- evolucione

Nastava putem televizije i kompjutera

- Pomoću televizijskih emisija učenik je aktivan subjekt koji usvaja nove informacije.
- Kompjuterizacija je omogućila da nastava bude zanimljivija i informativnija, što dodatno motiviše učenike na rad i saradnju tokom nastave.

Literatura

- Dr Milan Žderić, Prof. Dr Slobodan Radonjić- Metodika nastave biologije, (143- 217)
- <https://www.radioslatina.hr/nastava-drugom-obrazovnom-razdoblju-osnovnim-skolama-pocinje-ponedjeljak-15-sijecnja/>
- <http://hoko1.blogspot.com/2014/08/grupni-oblik-rada-najcesce-dileme-i.html>
- <https://www.skolskiportal.hr/clanak/74-citanje-se-uci-citanjem/>
- <https://radioderventa.com/odrzana-17-sjednica-kolegijuma-skupstine-opstine/17-kolegijum/>
- <http://www.vestinet.rs/zanimljivosti/prepoznajte-na-vreme-evo-kako-da-prepoznate-da-je-vas-kompjuter-zarazen>
- <https://radiohercegnovi.net/septembar-u-znaku-djackih-ekskurzija/>
- <https://www.pazar3.mk/Ad/For-sale/Skopje/Centar/ELECTRONICS/TV--DVD--Satellite-and-Photography/Televisions-and-Projectors/Televizor-NEO-36cm/2305950>

Hvala na pažnji !